

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
УЧНІВСЬКОГО
САМОВРЯДУВАННЯ

«ЛІДЕР»

СТАТУТ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

«Лідер»

ЛІЦЕЮ №5 імені Т.Г Шевченка Коростишівської міської ради

Розділ I. Загальні положення

1. Учнівське самоврядування «Лідер» Ліцею №5 імені Т.Г. Шевченка здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, Конвенції ООН про права дитини, закону України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Положення про учнівське самоврядування, Статуту Ліцею, Конституції учнівського самоврядування, Статуту учнівського самоврядування.
2. Засновниками Учнівського самоврядування «Лідер» є учнівський колектив ліцею (учні 5-11 класів).
3. Головною метою учнівського самоврядування «Лідер» є формування та розвиток громадянських, управлінських і соціальних компетентностей учнів, пов'язаних з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту, здорового способу життя тощо.
4. Основними завданнями є:
 - сприяє навчальній та творчій діяльності учнів;
 - формує особистість з глибоко усвідомленою громадянською позицією;
 - забезпечує комплексний вплив на учнів шляхом їх залучення до усвідомленої і систематичної участі у вирішенні важливих питань життя класу та школи;
 - формує ініціативну, здатну приймати нестандартні рішення особистість;
 - забезпечує захист прав і інтересів учнів;
 - відвертає дітей від асоціальних форм поведінки;
 - виховує почуття власної гідності, вчить досягати індивідуальної та поставленої мети;
 - створює широке поле можливостей для самореалізації школярів в конкретних справах.
5. Основними функціями учнівського самоврядування «Лідер» є:
 - соціалізуюча;
 - комунікативна;

- захисна;
- організаторська;
- превентивна;
- прогностична;
- корекційно-компенсаторна; – пізнавально-пошукова; – виховна.

6. Діяльність учнівського самоврядування «Лідер » будується на засадах доступності, гуманізму, демократизму, взаєморозуміння, взаємоповаги; взаємозв'язку розумового, морального, фізичного та естетичного виховання; органічного зв'язку з національною історією, культурою, традиціями.

7. Учнівський актив самостійно приймає рішення, що стосуються організації роботи та здійснює свою діяльність в межах компетенції, передбаченої даним Статутом та Конституцією учнівського самоврядування.

8. Учнівське самоврядування «Лідер » має право:

- брати участь в обговоренні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування;
- проводити за погодженням з керівником закладу освіти організаційні, просвітницькі, наукові, спортивні, оздоровчі та інші заходи та/або ініціювати їх проведення перед керівництвом закладу освіти;
- брати участь у заходах (процесах) із забезпечення якості освіти відповідно до процедур внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- захищати права та інтереси учнів, які здобувають освіту у цьому закладі освіти;
- вносити пропозиції та/або брати участь у розробленні та/або обговоренні плану роботи закладу освіти, змісту освітніх і навчальних програм;
- через своїх представників брати участь у засіданнях педагогічної ради з усіх питань, що стосуються організації та реалізації освітнього процесу.

РОЗДІЛ II.

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ УЧНІВСЬКОГО

САМОВРЯДУВАННЯ «ЛІДЕР»

9. Учнівський актив планує свою роботу самостійно (з урахуванням вимог Статуту ліцею, щодо обов'язків учнів).

10. Єдиним джерелом влади учнівського самоврядування є учні навчального закладу (5-11 кл.).

11. Основним документом, що регулює роботу Учнівського активу, є план роботи, до складання якого можуть бути залучені усі члени УА. Примірник плану роботи обов'язково зберігається у Лідера учнівського самоврядування.

Розділ III. Учасники організації роботи Учнівського активу

Структура Учнівського активу

12. Учасниками роботи Учнівського активу є учні 5-11-х класів навчального закладу.

13. Лідер Учнівського самоврядування обирається шляхом прямого голосування з числа учнів 5-11 класів.

14. Секретар учнівського активу обираються прямим голосуванням.

15. Учасники роботи Учнівського активу зобов'язані:

– виконувати вимоги даного Статуту, Статуту ліцею та Правил поведінки здобувачів освіти;

– дорожити честю ліцею, дотримуватися моральних та етичних норм поведінки, з відповідальністю ставитись до своїх обов'язків та доручень; – поважати погляди та переконання інших.

16. Участь в Учнівському активі та всіх його підрозділах є честю, не звільняє від обов'язків учня ліцею і не повинна шкодити навчальному процесу.

РОЗДІЛ IV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

17. Даний Статут набирає чинності з дня ухвалення Учнівським активом, не обмежується терміном дії та може зазнавати змін і доповнень виключно Учнівським активом.

КОНСТИТУЦІЯ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ «Лідер»

Учнівське самоврядування «Лідер» від імені навчально-виховного процесу – учнів, батьків, або осіб, які їх замінюють, вчителів, працівників школи, представників підприємств, установ, громадських організацій, які беруть участь у навчально – виховній роботі, виражаючи суверенну волю здобувачів освіти,

спираючись на давні традиції учнівського самоврядування і на основі здійсненого колективом ліцею права на самовизначення, дбаючи про збереження прав і свобод дитини та гідних умов її навчання та розвитку, піклуючись про зміцнення моралі в учнівському середовищі,

керуючись Статутом ліцею, Правилами поведінки здобувачів освіти, Конвенцією ООН про права дитини, приймає цю Конституцію – Основний Закон Учнівського самоврядування «Лідер».

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ

Стаття 1. Учнівське самоврядування «Лідер» Ліцею №5 імені Т.Г. Шевченка Коростишівської міської ради є демократичною, правовою структурою.

Стаття 2. Ця Конституція поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу.

Стаття 3. Дитина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визначається в школі найвищою цінністю.

Стаття 4. Конституція Учнівського самоврядування «Лідер» має найвищу юридичну силу для школярів.

Стаття 5. Державною мовою у ліцеї є українська. Старша школа спрямована на філологічний профіль з поглибленим вивченням іноземної мови мови.

Стаття 6. Символами ліцею є: Емблема, Прапор, Герб, Гімн ліцею.

Розділ II

ПРАВА, СВОБОДИ І ОBOB'ЯЗКИ

Стаття 7. Усі діти є вільні і рівні у своїй гідності і правах.

Стаття 8. Кожна дитина має право на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших дітей.

Стаття 9. Кожна дитина має право на життя.

Стаття 10. Кожна дитина має право на повагу до його гідності.

Стаття 11. Кожній дитині гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань.

Стаття 12. Кожен має право на свободу світогляду.

Стаття 13. Учні ліцею мають право на свободу об'єднання у різні організації, з метою розвитку соціально активної, гуманістично спрямованої особистості, з глибоко усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної свідомості.

Стаття 14. Учні ліцею мають право брати участь в діяльності Учнівського активу, у референдумах, вільно обирати та бути обраними до органів учнівського самоврядування.

Стаття 15. Учні мають право збиратися на збори і мітинги, про проведення яких завчасно сповіщаються органи учнівського самоврядування та адміністрація ліцею.

Стаття 16. Кожен учень має право користуватися матеріально-технічною базою школи.

Стаття 17. Кожна дитина має право на безпечні для життя і здоров'я умови праці.

Стаття 18. Кожен має право на навчання. Ліцей створює умови для повного здійснення учнями права на навчання.

Стаття 19. Кожен хто навчається має право на відпочинок під час перерви.

Стаття 20. Дітям гарантується свобода літературної, наукової і технічної творчості, захист інтелектуальної власності.

Стаття 21. Кожна дитина має право на охорону здоров'я, медичну допомогу.

Стаття 22. Кожен учень ліцею має право на охорону дитинства.

Стаття 23. Кожен учень ліцею має право на раціональне повноцінне харчування.

Стаття 24. Кожна дитина має право на безпечне для життя та здоров'я довкілля.

Стаття 25. Кожен має право на вільний доступ до інформації.

Стаття 26. Права дитини забезпечуються Конвенцією ООН про права дитини.

Стаття 27. Кожному гарантується право знати свої права та обов'язки.

Стаття 28. Конституційні права і свободи учнів не можуть бути обмеженими, крім випадків, передбачених Конституцією ліцею.

Стаття 29. Кожен зобов'язаний вчасно приходити на навчання, не пропускати навчання без поважних причин, старанно вчитися та виконувати домашні завдання, обов'язки чергових, Правила поведінки здобувачів освіти.

Стаття 30. Кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції учнівського самоврядування та законів ліцею, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших учнів.

Стаття 31. Незнання законів не звільняє від відповідальності перед учнівським та педагогічним колективами.

Р о з д і л ІІІ

ВИБОРИ. РЕФЕРЕНДУМ

Стаття 32. Учнівське волевиявлення здійснюється через вибори, референдум.

Стаття 33. Право голосу мають учні 5-11 класів, які навчаються у ліцеї.

Стаття 34. Не мають право голосу на виборах і референдумах учні інших шкіл.

Стаття 35. Вибори до органів Учнівського самоврядування «Лідер» є вільними і відбуваються на основі загального рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування.

Виборцям гарантується вільне волевиявлення.

Стаття 36. Референдум призначається Лідером Учнівського самоврядування за погодженням з дирекцією ліцею.

Стаття 37. Референдум не розглядає питання пов'язані з навчально-виховним процесом, які регламентовані чинним законодавством України та нормативними документами МОН України, а також належать до компетенції адміністрації ліцею.

Р о з д і л ІV

ЛІДЕР УЧНІВСЬКОГО АКТИВУ

Стаття 38. Кандидати на посаду Лідера учнівського самоврядування висуваються як групою учнів так і шляхом само висування згідно Положення про вибори.

Стаття 39. Лідер учнівського самоврядування обирається таємним голосуванням у визначений виборчою комісією день.

Право бути обраним має кожен учень 8-10 класів ліцею. Одна і та сама особа не може бути Лідером УС два строки підряд.

Стаття 40. Лідер учнівського самоврядування приступає до виконання обов'язків на наступний день після відкритого оголошення результатів виборів.

Стаття 41. Лідер учнівського самоврядування є гарантом прав учнів. Безпосередньо коригує та спрямовує роботу секторів.

Стаття 42. Лідер учнівського самоврядування співпрацює з адміністрацією ліцею.

Стаття 43. Лідер учнівського самоврядування може призупинити рішення Учнівського парламенту і домагатися його перегляду.

Звітує перед Учнівським активом раз на півріччя.

Стаття 44. Лідер учнівського самоврядування поводить себе толерантно, дотримується моральних норм.

Р о з д і л V

УЧНІВСЬКИЙ АКТИВ

Стаття 45. Учні́вський актив – орган влади школярів, що підпорядковується загальним зборам.

Стаття 46. До Учні́вського активу входять: секретар, лідери класів, координатори секторів.

Стаття 47. Учні́вський актив організовує і сприяє роботі організації учні́вського самоврядування, направлених на покращення умов життя учасників навчально-виховного процесу.

Стаття 48. Учні́вський актив вирішує питання про порушення учнями законів школи і, в залежності від кількості та ступеня порушень накладає стягнення (вибачення, повторне чергування тощо).

Стаття 49. Учні́вський актив може оголосити імпічмент Лідеру УС у разі невиконання ним своїх обов'язків.

Розділ VI

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 50. Конституція ліцею набуває чинності з дня її прийняття.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО УЧНІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Розділ I. Загальні засади

1. Загальні положення

1. Учні́вське самоврядування Ліцею №5 імені Т.Г. Шевченка Коростишівської міської ради (надалі – самоврядування) – це реальна здатність учнівської громади самостійно вирішувати всі питання учнівського життя в межах компетентності, визначеної цим Положенням.

2. Самоврядування здійснює свою діяльність згідно зі Статутом ліцею та Конвенцією про права дитини, Конституцією України, Законом «Про освіту», Законом «Про загальну середню освіту».

3. Самоврядування функціонує з метою формування та розвитку громадянських, управлінських і соціальних компетентностей учнів, пов'язаних з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту, здорового способу життя тощо.

4. Принципи самоврядування:

- пріоритету прав і свобод людини і громадянина;
- верховенства права;
- взаємної поваги та партнерства;
- репрезентативності органів громадського самоврядування, громадських об'єднань та інших інститутів громадянського суспільства і правоможності їх представників;
- обов'язковості розгляду пропозицій сторін;
- пріоритету узгоджувальних процедур;
- прозорості, відкритості та гласності;
- обов'язковості дотримання досягнутих домовленостей; – взаємної відповідальності сторін.

5. Завдання учнівського самоврядування: – сприяє навчальній та творчій діяльності учнів;

- формує особистість з глибоко усвідомленою громадянською позицією;
- забезпечує комплексний вплив на учнів шляхом їх залучення до усвідомленої і систематичної участі у вирішенні важливих питань життя класу та школи;
 - формує ініціативну, здатну приймати нестандартні рішення особистість;
 - забезпечує захист прав і інтересів учнів;
 - відвертає дітей від асоціальних форм поведінки;
 - виховує почуття власної гідності, вчить досягати індивідуальної та поставленої мети;
 - створює широке поле можливостей для самореалізації школярів в конкретних справах.

6. Структура самоврядування. Самоврядування складається із комплексу взаємопов'язаних, функціонально відокремлених структур: Учнівського активу; секторів, класних органів учнівського самоврядування.

Розділ II. Права та обов'язки членів учнівського самоврядування

7. Права членів учнівського самоврядування:

- брати участь в обговоренні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування;
- проводити за погодженням з керівником закладу освіти організаційні, просвітницькі, наукові, спортивні, оздоровчі та інші заходи та/або ініціювати їх проведення перед керівництвом закладу освіти;
- брати участь у заходах (процесах) із забезпечення якості освіти відповідно до процедур внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- захищати права та інтереси учнів, які здобувають освіту у цьому закладі освіти;
- вносити пропозиції та/або брати участь у розробленні та/або обговоренні плану роботи закладу освіти, змісту освітніх і навчальних програм;
- через своїх представників брати участь у засіданнях педагогічної ради з усіх питань, що стосуються організації та реалізації освітнього процесу.

8. Обов'язки членів самоврядування:

- вести активну роботу в житті ліцею;
- бути прикладом для всіх інших.
- дорожити своїм авторитетом, довірою, наданим товаришам або старшими.
- з повагою, добротою і щирістю ставитися до всіх працівників ліцею.

9. Права учнів Ліцею №5 імені Т.Г. Шевченка

Коростишівської міської ради :

- брати участь у вирішенні найважливіших питань шкільного життя;
- вносити свої пропозиції;
- звертатися до членів самоврядування з проблемами, ідеями;
- розвивати свої розумові здібності та поповнювати запас знань;
- бути обраним Президентом або членом Парламенту;
- право голосу при виборчому процесі Президента.

10. Обов'язки учнів Ліцею №5 імені Т.Г.Шевченка Коростишівської міської ради :

- виховувати в собі доброту, чесність, справедливість;
- розвивати здібності;
- бути гідним учнем;
- виконувати рішення і вимоги учнівського самоврядування; – дотримуватися даного Положення.

До прав та обов'язків учнів ліцею також належать всі права, свободи та обов'язки, передбачені КУ, Міжнародними документами, ратифікованими Україною, законами України.

Розділ III. Повноваження Загальношкільної учнівської конференції

11. Затверджують звіти Лідера учнівського активу і представників Учнівського активу.

12. Затверджують кількісний і персональний склад Учнівського активу.

13. Приймають рішення, які стосуються діяльності Учнівського активу, які є обов'язковими для виконання.

14. Приймають рішення, які спрямовані на покращення навчально-виховного процесу у навчальному закладі і носять рекомендаційний характер. Рішення вважаються прийнятими, якщо за нього проголосувало не менше 2/3 членів загальних зборів.

Розділ IV. Учніський актив

15. Учніський актив – найвищий виконавчий орган учнівського самоврядування, робота якого спрямована на розвиток учнівської ініціативи, задоволення потреб та інтересів учнів.

16. Учніський актив формується із представників класних колективів і затверджується на Загальношкільній учнівській конференції на один навчальний рік і підзвітний зборам.

Розділ 4.1. Структура Учніського активу

17. Учніський актив складається з представників від 5-11 класів.

18. З його членів на організаційному засіданні прямим відкритим чи таємним голосуванням обираються голови комітетів. Кандидат вважається обраний на посаду, якщо за нього проголосували простою більшістю голосів.

19. Учніський актив включає в себе такі міністерства:

- Міністерство дисципліни та порядку.
- Міністерство спорту та дозвілля.
- Міністерство інформації .
- Міністерство культури та дозвілля.
- Міністерство освіти та науки.

Розділ V. Повноваження членів

20. Лідер учнівського самоврядування здійснює загальний контроль за виконавською дисципліною, координує роботу секторів, проводить засідання Учніського активу.

21. Секретар здійснює роботу щодо активізації діяльності секторів, контролює виконання рішень Учніського активу. У разі відсутності Лідера учнівського активу виконує його обов'язки.

22. Координатори секторів систематично проводять роботу і подають заступникові інформацію про хід виконання. Здійснюють облік і контроль діяльності міністерств. Планують щоденну (щотижневу) роботу міністерств .

23. захисту прав дитини « Міністерство дисципліни та порядку» здійснює контроль за відвідуванням учнями уроків, носінням форми, дотриманням статутних вимог ліцею та поза межами, здійснює профілактичну роботу; спостерігає,

контролює, сприяє проведенню предметних тижнів, місячників, олімпіад, конкурсів; спрямовує діяльність на залучення учнів до пошукової та наукової діяльності, допомагає учням підвищувати рівень своїх знань за допомогою самоосвіти, займається плануванням, організацією, проведенням тематичних вечорів, свят, розважальних заходів на правову тематику; вирішує конфліктні ситуації, які виникають у дитячому середовищі.

24. Міністерство культури та дозвілля проводить активну роботу щодо залучення школярів до різних виховних заходів, ініціювання ідей самими школярами та їх реалізація; залучає учнів до відвідування гуртків; надають шефську допомогу учням початкових класів та їх класним керівникам в організації дозвілля дітей, а також позакласної й позашкільної роботи з школярами; здійснює волонтерську роботу.

25. Міністерство освіти та науки займається контролем за організацією чергування, виставляє оцінки за чергування класів; стежить за порядком у класах, кімнатах, коридорах; організує проведення трудових операцій, десантів; проводить екологічні акції.

26. Міністерство спорту та дозвілля займається питаннями організації та проведення спортивних змагань, участі в міських змаганнях, естафетах; організовує тижні здоров'я, організовує спортивні свята, змагання, ігри в школі на перервах та після уроків.

27. Міністерство інформації інформує про події, які відбуваються у НВК різними засобами інформації, випускає газету, збирає та надає інформацію до шкільного сайту, сприяє підвищенню ефективності управління позаурочною діяльністю учнів, забезпечення оптимальних умов для підвищення розвитку дітей.

28. Обов'язки кожного члена правління включають у себе основні положення Статуту ліцею.

Розділ VI. Форми роботи

29. Засідання Учнівського активу проводиться згідно плану не рідше 2 разів на місяць (2 і 4 тиждень місяця).

30. При виникненні проблем, які потребують негайного вирішення, сектори засідають частіше. Рішення секторів заслуховуються на годинах спілкування у класних колективах.

31. Учнівський актив проводить з учнями роботу, використовуючи колективні та індивідуальні форми.

Розділ VII. Облік роботи

32. Облік роботи секторів проводиться згідно форми, а також висвітлюється на сайті і газеті ліцею.

33. Газети можуть випускатись і в класах з приводу інформації учнівського активу, що стосується його роботи.

34. Методи заохочення і покарання визначені Положенням про систему стимулювання учнівського колективу.

Розділ VIII. Взаємодія Учнівського активу з іншими об'єднаннями і педагогічним колективом

35. Директор ліцею призначає з числа вчителів громадського радника Учнівському активу і консультантів центрів, які допомагають у вирішенні проблем, активізують і спрямовують роботу.

36. Вчителі-консультанти є радниками, їх побажання можуть бути прийняті до уваги Учнівським активом і розглянуті на його засіданні.

37. Члени учнівського активу доводять інформацію про його роботу в класах. Відповідальність за виконання рішення лягає на конкретного виконавця, контроль залишається за лідером класу. Лідер класу підзвітний Учнівському активу.

38. Учнівський актив сприяє поширенню інформації про діяльність молодіжних організацій і рухів, тісно співпрацює з гуртками ліцею, активізують їх роботу, сприяють поширенню інформації про них.

Розділ 8.1. Вибори

39. Кандидати у члени Учнівського активу обираються на класних зборах шляхом відкритого (чи таємного) голосування простою більшістю голосів на альтернативній основі.

40. Секретар, координатори секторів обирається на організаційному засіданні УА простою більшістю голосів на альтернативній основі.

41. Лідер Учнівського самоврядування може мати план діяльності УА.

Розділ 8.2. Позбавлення членства в Учнівському активі

42. Позбавлення членства в Учнівському активі передбачено у випадку несистематичного виконання своїх обов'язків і не реагування на зауваження інших членів щодо покращення своєї роботи.

43. У випадку, коли член УА порушує правила школярів і не реагує на зауваження.

44. У разі переїзду в інше місто чи переходу на навчання до іншої школи.

45. Учні повинні обрати нового члена УА не пізніше 1 місяця з часу виключення попереднього. До цього часу мер класу суміщає свої обов'язки із членством в Учнівському активі.

Розділ ІХ. Класні збори

46. Класні збори є найвищим виконавчим органом класу, який збирається в міру потреби, але не рідше 1 разу в місяць.

47. На зборах розглядаються питання, які стосуються життя класу: планування роботи, заохочення і покарання окремих учнів, обговорення діяльності класу (звіти мерів), шляхи покращення роботи та інше.

48. На збори можуть запрошуватися батьки, вчителі-предметники, інші представники Учнівського активу.

49. Класні збори можуть вносити пропозиції, які повинні бути розглянуті на засіданні УА. Про прийняті рішення щодо таких пропозицій повідомляється на лінійці.

50. Головою зборів є лідер класу.

Розділ Х. Шляхи активізації роботи Учнівського активу

51. Відвідування занять районної «Школи лідера».

52. Проведення психологічною службою анкетувань, які сприяють виявленню тенденцій розвитку самоврядування.

53. Включення в перелік питань засідань УА теоретичних положень, які дають змогу активізувати діяльність органу учнівського самоврядування.

54. Нестандартні підходи і форми роботи.

КОНЦЕПЦІЯ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Концепція – це система поглядів на вирішення проблем; сукупність понять та зв'язків між ними, яка визначає основні напрямки розвитку і характеристики будь-якого явища. Концепція має принциповий більш загальний характер, ніж стратегія, і визначає вибір технологій, форм і методів роботи.

Актуальність учнівського самоврядування

Навчальним закладам на початку третього тисячоліття була надана можливість самостійного вибору шляхів реалізації функцій виховання на засадах демократії та гуманізації освітнього процесу. Але деформації в суспільстві наклали негативний відбиток на процес створення і функціонування органів учнівського самоврядування. За останні роки незалежності України сучасна школа, як і суспільство загалом, переживає складний період реформування, коли здійснюється рішучий поворот до особистості школяра. Така школа повинна поважати гідність кожного учня, його індивідуальну життєву мету, запити й інтереси, створювати сприятливі умови для його самовизначення, самореалізації та розвитку, тобто для формування життєздатних компетенцій.

Необхідно вивчати і використовувати досвід попередніх десятиліть, вдосконалювати сучасні технології виховання, консолідувати різноманітні експерименти діяльності органів учнівського самоврядування, щоб створити єдину концепцію ефективного функціонування самоорганізації учнів як необхідної умови підготовки школярів до життя у громадянському суспільстві.

Концепція учнівського самоврядування відповідає передовим ідеям світового співтовариства, ідеям розбудови правової соціальної держави в нашій країні, меті громадянської освіти та її основним принципам.

Аналіз механізмів взаємодії з проблеми, що розглядається показує, що різні моделі учнівського самоврядування діють у кожному навчальному закладі. Дані структури доводять свою ефективність та значимість у формуванні правової компетентності учнівської молоді. Однак практичне

функціонування самоорганізації школярів не має єдиного законодавчого підґрунтя.

Виникає нагальна потреба у нормативному забезпеченні органів учнівського самоврядування. Система потребує чіткого визначення повноважень та функцій її складових для уникнення як дублювання діяльності так і існування білих плям-тобто тих проблем, які не вирішує жоден навчальний заклад. У більшості освітніх закладів не розробленими є технології і методики роботи з питань співпраці та взаємодії між собою.

Проблемою є відсутність концептуального забезпечення роботи учнівського самоврядування.

Мета і завдання учнівського самоврядування

Мета учнівського самоврядування – підготувати молодь до сприйняття демократичного способу життя, навчити жити в демократичному суспільстві.

Завдання учнівського самоврядування:

– активізувати дітей у розв'язанні їх внутрішньоособистих, міжособистих, соціальних, державних проблем:

– стимулювати розвиток особистості і зусилля щодо відновлення або підвищення її громадянських якостей;

– сформувати відповідальну, незалежну особистість;

– створити умови для захисту і реалізації прав дитини.

Основні принципи учнівського самоврядування:

– пріоритету прав і свобод людини і громадянина;

– верховенства права;

– взаємної поваги та партнерства;

– репрезентативності органів громадського самоврядування, громадських об'єднань та інших інститутів громадянського суспільства і правоможності їх представників;

– обов'язковості розгляду пропозицій сторін;

– пріоритету узгоджувальних процедур;

– прозорості, відкритості та гласності;

- обов'язковості дотримання досягнутих домовленостей;
- взаємної відповідальності сторін.

Зміст учнівського самоврядування

1. Особиста значущість мети і завдань реформування учнівського самоврядування для кожного його учасника.
2. Толерантне ставлення до різних світоглядів, політичних доктрин, релігійних переконань.
3. Ставлення до дітей як до суб'єктів роботи, як до осіб, котрі мають свої права, цілі, інтереси, досвід, наміри, ресурси і відповідають перед собою за вибір рішення у своїй життєдіяльності.
4. Взаємодія може здійснюватись як співпраця і як партнерство, що відбиває різну ступінь готовності дітей до розв'язання проблем, подолання труднощів, здатності до незалежного життя і мотивацію до взаємодії.
5. Надання допомоги як підтримки у виконанні функцій і реалізації прав, які дитина не може здійснювати самостійно у даних умовах у даний час. Спочатку дитина одержує підтримку, а після успішної інтеріоризації переходить до самопомоги.

Форми учнівського самоврядування

- як організація позакласної та позашкільної діяльності;
- як організація шкільного життя, що сприяє демократичній поведінці та формуванню правової компетентності;
- як організація міжшкільного та регіонального співтовариства.

Методи учнівського самоврядування

- семінари, тренінги, круглі столи, конференції, з'їзди спільні для всіх суб'єктів учнівського самоврядування з метою усвідомлення своїх завдань і функцій;

- координаційний методичний центр з питань розробки теорії, змісту, технологій і методики, стандартів і нормативів взаємодії суб'єктів учнівського самоврядування;
- посібники для підвищення кваліфікації, які б враховували спільне і відмінне в роботі різних структурних елементів:
- державні стандарти роботи органів учнівського самоврядування в аспекті взаємодії всіх його суб'єктів;
- систематична просвіта суб'єктів учнівського самоврядування, навчання в «Школі Лідера»;
- наступність у діяльності органів учнівського самоврядування;
- діалогічність, діяльнісно-творчий характер, спрямованість на підтримку індивідуального розвитку дитини.

Провідну роль у реалізації учнівського самоврядування відіграють Міністерство освіти і науки України, управління та відділи освіти І науки України; загальноосвітні навчальні заклади, позашкільні навчальні заклади; заклади та установи культури, громадські організації ЗМІ та іншими організаціями.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОБОТИ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Міжнародні документи

1. Декларація прав дитини, проголошена Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 20.11.1959 р.
2. Конвенція про права дитини, прийнята та відкрита для підписання, ратифікації та приєднання резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї ООН 20.11.1989 р.; ратифікована в Україні 21.02.1990 р.
3. Підсумковий документ Спеціальної Сесії Генеральної Асамблеї ООН «Світ, сприятливий для життя дітей» (травень 2002 р., Нью-Йорк)

Національні документи

1. Конституція України.
2. Закон України «Про освіту»
3. Закон України «Про загальну середню освіту»
4. Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді».
5. Закон України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю».
6. Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації».
7. Закон України «Про охорону дитинства».
8. Закон України «Про позашкільну освіту».
9. Національна доктрина розвитку освіти в Україні
10. Національна концепція громадянського виховання

Локальні акти

1. Статут ліцею
2. Статут учнівського самоврядування
3. Положення про учнівське самоврядування
4. Положення про учнівську виборчу комісію
5. Положення про вибори Лідера УС та представників Учнівського активу.

ОБОВ'ЯЗКИ ЛІДЕРА УЧНІВСЬКОГО АКТИВУ «KINDER LAND»

1. Лідер Учнівського самоврядування «Лідер » очолює Учнівське самоврядування, є гарантом прав учнів, визначених законом.
2. Лідер Учнівського самоврядування «Лідер» призначає координаторів секторів, а також безпосередньо коригує і спрямовує їх роботу.
3. Лідер Учнівського самоврядування «Лідер » планує і веде збори Учнівського активу, співпрацює з директором ліцею, завучем з виховної роботи та педагогом-організатором.
4. Лідер Учнівського самоврядування «Лідер » звітує перед Учнівським активом про виконану роботу що семестрово. Учнівський актив

може оголосити імпічмент Лідеру Учнівського активу в разі не виконання ним своїх обов'язків і порушень Законів ліцею.

5. Лідер Учнівського самоврядування «Лідер» поводить себе толерантно, суворо, дотримується норм культури спілкування.

6. Лідер Учнівського самоврядування «Лідер» складає присягу.

ОБОВ'ЯЗКИ СЕКРЕТАРЯ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ «ЛІДЕР»

1. За відсутності Лідера Учнівського самоврядування виконує його обов'язки.

2. Відповідає за реалізацію усіх затверджених на засіданнях програм та проектів, за своєчасне виконання плану роботи органу самоврядування.

3. Відповідає за систематичне висвітлення життя та діяльності колективу у внутрішньому і зовнішньому середовищі.

4. Веде протоколи всіх засідань.

5. Готує необхідні матеріали та проекти документів для розгляду на нараді чи засіданні.

6. Інформує членів активу про засідання і наради.

Від уміння секретаря правильно і чітко вести документацію, швидко реагувати на вхідну інформацію і передавати її адресату великою мірою залежить успіх усього колективу.

ЗАВДАННЯ УЧНІВСЬКОГО АКТИВУ

1. Учнівський актив є органом влади школярів, що підпорядковується Загальношкільній учнівській конференції.

2. Обраним до Учнівського активу може бути кожен учень, який признає Статут.
3. Учнівський актив організовує і сприяє організації різноманітних заходів в різних сферах життєдіяльності учнів.
4. Учнівський актив контролює роботу лідерів класів.
5. Учнівський актив керує роботою окремих секторів.
6. Учнівський актив особисто відповідає за основні напрямки роботи учнівського самоврядування.

ЗАКОН ПРО ГОЛОВНІ ПРАВИЛА УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ «ЛІДЕР»

Стаття 1. Правила життя

1. Не будь зарозумілим, коли станеш сильним.
2. Не обіцяй нічого, коли станеш багатим.
3. Не хвастай нічим, коли станеш багато в чому митецьким.
4. Не смійся над старим, коли молодий.
5. І над темним, коли розумний.
6. І над дурним, коли мудрець.
7. Не будь занадто самовпевнений, але й занадто сором'язливий.
8. Не будь занадто говіркий, але й занадто мовчазний.

Стаття 2. Правила поведінки

- Чесність завжди і в усьому – у навчанні, у поведінці.
- Не видавай навмисно чужі ідеї за свої, спільну роботу за власну – це плагіат.
- Припустимими є чесні відповіді на питання товаришів, неправда, тим більше нерозкрита, змінює людину.
- Пам'ятай про добре ім'я своєї школи і на канікулах.
- Повага до жінки – справа честі учня школи. Учениця школи знає, що культуру відносин у класі, в суспільстві, визначає жінка.

Стаття 3. Ставлення до власності.

- Будь-яка власність, у тому числі учня й викладача, вимагає поважного ставлення.
- Забуваючи повернути чужу книгу чи річ, ти підпадаєш під вплив пороку безвідповідальності.
- Повна компенсація майнового збитку – справа честі кожної людини в школі.

Стаття 4. Заборони.

Поширення, збереження і вживання наркотиків, алкоголю, паління категорично забороняється. Учням, що порушили заборону на паління, пропонується пройти програму звільнення від тютюнової залежності. Нецензурна лайка не звучить у стінах школи.

Покарання за порушенням головних правил не вимагає санкцій будь-яких органів управління школи.

ЗАКОН ПРО ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ «ЛІДЕР»

Стаття 1. Члени Учнівського самоврядування мають право на:

- самореалізацію;
- на успіхи в навчанні;
- обирати і бути обраними до керівних органів учнівського самоврядування;
- проявляти активність і самостійність в організації життя ліцею;
- на медичну допомогу, харчування, відпочинок, фізичний розвиток, психологічну підтримку;
- брати участь у роботі трудових об'єднань, спортивних секцій, гуртків за інтересами;
- створювати об'єднання, гуртки за інтересами;
- на свободу думки і релігії;
- володіння своїм майном;
- на недоторканність, захист від втручання в особисте життя, нападів на честь;
- послідовно відстоювати свої права.

Стаття 2. Члени Учнівського самоврядування зобов'язані:

- любити рідну землю, свою країну;
- дотримуватися Закону України «Про мови»;
- берегти спадщину своїх нащадків, дотримуватися сімейних традицій та традицій школи;

- вчитися успішно, працювати творчо;
- вміти самостійно приймати відповідальні рішення;
- діяти у правовому полі;
- брати участь у соціальних, культурних, природоохоронних акціях;
- поважати представників інших культур та релігій;
- набувати досвіду демократичної поведінки;
- бути носіями принципів загальнолюдської моралі;
- берегти своє здоров'я;
- бути прикладом для молодших школярів.